

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 83 0 Rs 029889 19 Rev
Banjaluka: 23.1.2020. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Tanja Bundalo, predsjednik vijeća, Senad Tica i Gorjana Popadić, član vijeća, u pravnoj stvari tužitelja D.J., Z., koga zastupaju punomoćnici advokati N.R. i S.R., Z., protiv tuženog JP Zavod a.d., I. S., koga zastupaju punomoćnici-zaposlenici N.A. i B.K., radi zaštite prava iz radnog odnosa, vrijednost predmeta spora 35.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv rješenja Okružnog suda u Bijeljini broj: 83 0 Rs 029889 18 Rsž od 29.1.2019. godine, na sjednici održanoj 23.1.2020. godine, donio je

RJEŠENJE

Revizija se usvaja, rješenje Okružnog suda u Bijeljini broj: 83 0 Rs 029889 18 Rsž od 29.1.2019. godine ukida i predmet vraća istom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Zvorniku broj: 83 0 Rs 029889 16 Rs od 26.4.2018. godine, poništena su rješenja tuženog broj: ... od 4.5.2015. godine i broj: ... od 3.6.2015. godine, obavezan tuženi da tužitelja vrati na rad i rasporedi na poslove koje je obavljao do prestanka radnog odnosa ili na druge poslove koji odgovaraju njegovim stručnim i radnim sposobnostima, da mu isplati naknadu plate za period od 17.4.2015. godine do 31.1.2018. godine u iznosu od 26.587,13 KM, sa zakonskom zateznom kamatom na svaku pojedinačnu platu od 17.4.2015. godine do 31.1.2018. godine u iznosu od 6.318,87 KM, te nadalje zakonsku zateznu kamatu na iznos od 26.587,13 KM počev od 1.2.2018. godine do isplate i dalje plate počev od 1.2.2018. godine do povratka na rad, sa zakonskom zateznom kamatom za svaku platu po isteku svakog mjeseca do 10-og za prethodni mjesec, te da mu na ime naknade troškova postupka isplati iznos od 1.660,00 KM, sve u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti odluke.

Odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka preko dosuđenog iznosa.

Drugostepenim rješenjem Okružnog suda u Bijeljini broj: 83 0 Rs 029889 18 Rsž od 29.1.2019. godine, usvojena je žalba tuženog, ukinuta prvostepena presuda i tužba odbačena.

Tužitelj revizijom pobija drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se pobijana odluka ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija je osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja kako je naveden u izreci prvostepene presude.

Cijeneći po službenoj dužnosti blagovremenost tužbe, prvostepeni sud je stava da se na konkretni sporni odnos treba primjeniti odredba člana 118. Zakona o radu („Službeni glasnik RS“, broj: 38/00, 40/00, 47/02, 38/03, 66/03 i 20/07- u daljem tekstu: ZR).

Prvostepeni sud utvrđuje da je tužitelj za povredu prava iz radnog odnosa saznao 6.6.2015. godine, kada mu je dostavljeno rješenje disciplinske komisije broj: ... od 3.6.2015. godine kojim je odbijena njegova žalba i potvrđeno prvostepeno disciplinsko rješenje broj: ... od 4.5.2015. godine o otkazu ugovora o radu. Obzirom da je tužba kojom je pokrenut ovaj postupak podnesena 11.4.2016. godine, prvostepeni sud cijeni da je tužba podnesena u subjektivnom roku od jedne godine od dana saznanja za povredu prava, saglasno odredbi člana 118. stav 2. ZR.

Prvostepeni sud smatra da se blagovremenost tužbe ne može cijiniti po odredbi člana 201. stav 4. Zakona o radu („Službeni glasnik RS“, broj: 1/16 i 66/16 –u daljem tekstu: ZR RS), s tim da u obrazloženju ne daje razloge za taj stav.

Drugostepeni sud nalazi da se blagovremenost tužbe treba cijiniti primjenom odredbi ZR RS, a ne odredbe ZR, iz kog razloga zaključuje da je tužba neblagovremena.

Drugostepeni sud prihvata pravilnim utvrđenje prvostepenog suda da je tužitelj za povredu prava saznao 6.6.2015. godine, ali da je tužbu podnio 11.4.2016. godine kada je na snazi ZR RS. Primjenom pravila „argumentum a contrario“, odredbu člana 271. ZR RS tumači na način da se postupak ima okončati po odredbama tog zakona, slijedom čega cijeni da je subjektivni rok od 6 mjeseci za blagovremeno podnošenje tužbe iz člana 201. stav 4. ZR RS, istekao sa 6.12.2015. godine.

Drugostepeni sud navodi da je takav stav izražen u rješenju Vrhovnog suda Republike Srpske broj: 89 0 Rs 049825 17 Rev od 21.3.2017. godine i u pravnom stavu broj: 92 0 Rs 045401 17 Spp od 3.5.2017. godine. Takođe se poziva na odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj: AP-3856/16 od 22.5.2017. godine, uz obrazloženje da je tom odlukom kao nedopuštena odbačena apelacija izjavljena protiv rješenja Vrhovnog suda Republike Srpske broj: 89 0 Rs 049825 17 Rev od 21.3.2017. godine.

Drugostepena odluka nije pravilna i zakonita.

Odredbom člana 271. ZR RS je propisano: „Postupci za ostvarivanje i zaštitu prava radnika koji su započeti prije stupanja na snagu ovog zakona okončaće se prema propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona“.

Pravilno je utvrđenje nižestepeni sudova da je tužitelj za povredu prava iz radnog odnosa saznao 6.6.2015. godine, a nesporna je činjenica da je tužbu radi zaštite povrijeđenog prava podnio 11.4.2016. godine. Dakle, povreda prava je nastala u vrijeme kada je u primjeni bio ZR, dok je tužba podnesena u vrijeme kada je u primjeni ZR RS.

Tačan je navod drugostepenog suda da je u revizionoj odluci broj: 89 0 Rs 049825 17 Rev od 21.3.2017. godine izraženo pravno shvatanje da se blagovremenost tužbe u radnom sporu, shodno odredbi člana 201. stav 4. u vezi sa odredbom člana 271. ZR RS, treba cijeliti s aspekta činjenice da li je tužba podnesena prije ili poslije stupanja na snagu ZR RS. Međutim, nužno je ukazati da se radi o odluci vijeća iz tog predmeta, a ne o pravnom stavu Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda Republike Srpske u vezi blagovremenošću tužbe u radnom sporu u situaciji kada je povreda prava nastala za vrijeme primjene ZR, a tužba podnesena kada je u primjeni ZR RS.

Pri tome, treba reći da je pogrešno pozivanje drugostepenog suda na odluku ovog suda broj: 92 0 Rs 045401 17 Spp od 3.5.2017. godine, u kojoj jeste izražen pravni stav Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda Republike Srpske, ali ne u pogledu određivanja mjerodavnog prava za razrješenje spora o blagovremenosti tužbe u smislu odredbe člana 201. stav 4. u vezi sa članom 271. ZR RS, već u pogledu primjene odredbe člana 201. stav 1. ZR RS („Radnik nije obavezan da prije podnošenja tužbe sudu podnese prijedlog za mirno rješavanje radnog spora Agenciji za mirno rješavanje radnih odnosa“). U drugom dijelu postavljenog pravnog pitanja koji se ticao konkurencije člana 118. stav 2. ZR i člana 201. stav 4. ZR RS, zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja je odbačen.

Potrebno je ukazati i da je pozivanje drugostepenog suda na odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj: AP-3856/16 od 22.5.2017. godine pogrešno, kod toga da jeste tom odlukom odbačena apelacija izjavljena protiv rješenja Vrhovnog suda Republike Srpske broj: 89 0 Rs 049825 17 Rev od 21.3.2017. godine, ali isključivo iz razloga što je Ustavni sud utvrdio da apelanti nisu iscrpili djelotvorne pravne lijekove moguće po zakonu, iz kog razloga se „apelacije ne mogu razmatrati“ (tačka 23. odluke).

Kada je u pitanju konkurencija člana 118. stav 2. ZR i člana 201. stav 4. ZR RS, ovaj sud je zauzeo pravni stav na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj 16.2.2018. godine, broj: 118-0-SuI-18-000 017, koji glasi: „Ako je povreda prava radnika učinjena prije stupanja na snagu važećeg Zakona o radu (ZR RS), za pitanje pravilnosti i zakonitosti akata poslodavca kojim su povrijeđena prava radnika, **kao i blagovremenosti tužbe**, mjerodavne su odredbe ranije važećeg Zakona o radu (ZR), odnosno zakona koji je bio na snazi u vrijeme kada je povreda počinjena“.

Drugostepeni sud je stav o blagovremenosti tužbe zauzeo suprotno stavu Građanskog odjeljenja ovog suda, pogrešno cijeneći blagovremenost tužbe primjenom odredbe člana 201. stav 4. ZR RS, gubeći iz vida da je ZR RS stupio na snagu 20.1.2016. godine (član 273.). Time se od strane drugostepenog suda sporni odnos rješava primjenom zakona koji do 6.12.2015. godine i nije stupio na snagu, dakle na temelju propisa koji ne egzistira u pozitivnom zakonodavstvu.

Pravni stav koji se zauzme na sjednici Građanskog odjeljenja obavezuje vijeća ovog odjeljenja (član 8. stav 5. Poslovnika o radu sudskih odjeljenja Vrhovnog suda Republike Srpske, broj: 118-0-SuI-18-000 339 od 26.12.2018. godine), dok je u odnosu na nižestepene sudove taj stav

upućujućeg karaktera. Autoritet Vrhovnog suda Republike Srpske, principijelno poštivanje odluka tog suda radi konzistentnosti sudske prakse i jednakosti svih pred sudom, s jedne strane, i nezavisnost sudije, s druge strane, ne uskraćuje pravo svakog suda da zauzme suprotan pravni stav o pitanju u odnosu na stav Vrhovnog suda, ali stvara obavezu nižestepenom sudu da u obrazloženju odluke da jasno, logično i pravno utemeljeno obrazloženje za svoj stav. U protivnom, takva odluka predstavlja proizvoljnu primjenu prava i ne zadovoljava traženi standard obrazložene odluke.

U konkretnom slučaju, drugostepeni sud nije zadovoljio potreban standard u obrazloženju svoje odluke jer nije dao razloge zašto ne prihvata stav Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda Republike Srpske, iako je on zauzet skoro godinu dana prije donošenja odluke drugostepenog suda i sa istim je upoznat. Time je povrijedio pravo tužitelja na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Iz navedenih razloga drugostepeni sud se i nije upuštao u ocjenu žalbenih navoda u vezi utvrđenja prvostepenog suda o neosnovanosti vođenja i o zastari disciplinskog postupka, a iz kojih razloga je prvostepeni sud i usvojio tužbeni zahtjev.

Primjenom odredbe člana 249. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13), odlučeno je kao u izreci.

Predsjednik vijeća:
Tanja Bundalo

Za tačnost opravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić